

#bodidirekten

@direktni: Adam, Aljoša, Andrej, Damir, Daniel, Erika, Franz, Gabriel, Giada, Ines, Jakob, Johanna, Julijan, Martin, Nicolò, Sanja, Svetlana in Veronica

petek, 3. decembra 2021 | št. 11 | leto IV

mladi@primorski.eu

Ali ima književnost pri nas prihodnost?

Naše območje je bilo od nekdaj zibelka mnogih izrednih književnikov, od katerih so nekateri začeli pisati zelo mladi. Vsi poznamo Pahorja, Bartola, Košuto, Kravosa, Sosiča ... Književnost je ena izmed ključnih pričevanj naše preteklosti in jo imamo Slovenci v Italiji še posebej v krvi. Vsaka generacija je imela svoje mlade nadarjence, ki so obljubljali kontinuum te umetniške zvrsti. A današnja mlada generacija včasih vzbuja skrb starejših. Mladi imajo namreč številne nove oblike za kratkočasenje, zato se literatura nekaterim zdi nekaj zastarelega in dolgočasnega. Bodo mladi dobri ustvarjalci? Ali je med njimi še kaj zanimanja za književnost? Kako se bo ta spremenila v prihodnosti? Na ta vprašanja nam je odgovoril Alex Kama Devetak, profesor slovenščine na liceju Prešerna in po novem uršljan leta oz. prejemnik nagrade urška za najboljšega slovenskega mladega književnika. »Književnost je preživela vse generacije in tudi vse krize sveta, zato ne vidim razloga, zakaj ne bi še naprej živela.« je pojasnil Devetak ob vprašanju, ali ima književnost prihodnost. »Verjetno se bo ta razvila v nekaj novega, ampak tudi to je nekaj povsem normalnega. Zdi se mi, da se mladi še vedno zanimajo za književnost. Tukaj moramo seveda ločiti: če govorimo o množični književnosti, ta ni bila še nikoli tako popularna kot danes. Deklina zgodba, večni Harry Potter in vsi Marvelovi stripi so samo ne-

katere uspešnice, ki jih danes zelo bomo, o njih ustvarjajo serije in filme, nastaja celo nov žanr fanovske literature (v angl. *fanfiction*), ki ga ustvarjajo prav mladi. Seveda, če govorimo o t. i. visoki književnosti, je stvar malo drugačna. Ta književnost ni bila nikoli množična in tako bo verjetno tudi ostalo. S tem ni seveda nič narobe.« Profesor opazi, da se nekateri njegovi dijaki zelo zanimajo za literaturo. Vendar premalo časa poučuje, da bi lahko sodil, ali jih je več ali manj kot v preteklosti. Pri novih generacijah se vsebine spreminjajo, saj ima sleherna svoje dileme in doživlja svet na drugačen način. »Moje generacije ne zanimajo več stvari, ki so

bile zanimive za generacije pred nami, npr. vojna,« je pojasnil Devetak, »ker ima preveč drugih težav: ne najde služb oz. ko jih, nima dobrih plač, čeprav ji je bilo obljubljeno, da bo »sveta vladar«. Veliko težavo povzroča tudi grajenje neke prihodnosti v obdobju, ko se zdi, da prihodnosti ni. Da o okoljski krizi sploh ne govorim. To so vse težave, ki vplivajo na naša življenja in posledično tudi na naše ustvarjanje. Pogosta tema je tudi preizpraševanje odnosov med spoloma, odnosov v družbi, ponovno odkrivanje telesa in vseh oblik spolnosti. Nekateri tudi raziskujejo jezikovna pravila in se vračajo k rešitvam, ki me spominjajo na avantgardo ali ludizem. V slovenski književnosti se v zadnjih letih končno začnejo pojavljati tudi glasovi priseljencev in njihovih otrok, ki nas bodo končno soočili z realnostjo, da drugega in »drugačnega« ne sprejemamo, da se nismo ničesar naučili iz obdobja, ko smo bili mi nesprejeti.« Kakšna bo torej književnost v prihodnosti? Po mnenju profesorja smo mi prva generacija, ki pred sabo nima boljše prihodnosti, temveč mračen, distopičen, uničen planet. To bo seveda vplivalo na razvoj književnosti, a še ne vemo, kako in v katero smer. Tudi novi tehnološki pripomočki (kot npr. umetna inteligenca) bodo lahko ustvarjali književnost, čeprav Devetak dvomi, da bo to možno, saj »smo ljudje bitja, ki brez umetniškega ustvarjanja ne bi preživela in brez njega zagotovo tudi ne bomo.«

- **virgil_abloh:** Čav, mularija, rest in peace!
- **ralph_lauren:** Good bye my G ...
- **luis_vuitton:** Look how they massacred my boy
- **luis_sal:** Eh tocca!
- **guccio_gucci:** Look how they massacred my family
- **muschio_selvaggio:** Look our LOOK! 🤪
- **lovegang126:** SKKKRT
- **bumerang_RAI:** BUM BUM BUMERANG
- **variantaomicron:** Karkoli sem, ne bom nalezljiv kot vi!
- **božiček.uradno:** Sto cappando!
- **hudiček.uradno:** No cap broooooo ...
- **evropskaunijaofficial:** Vesel Bo**č!

Dobrodelni za soljudi, za okolje in zdravje

Pa smo ga dočakali: mesec december namreč. Mesec praznikov, lučk, pa tudi mesec solidarnosti in pomoči soljudem. Že res, da bi moralo načelo pomoči tistemu, ki je v stiski, veljati celo leto. Pa vendar je december tisti mesec, ko se zvrsti največ dobrodelnih pobud, namenjenih vsem tistim, ki praznikov morda ne bodo mogli preživeti doma, na toplem, za bogato obloženo mizo. Pa poglejmo, kako lahko vsakdo izmed nas nekoliko pripomore k zmanjševanju družbene neenakosti. Če na ulici opazimo brezdomca, je umestno, da ga vprašamo, ali je lačen oziroma kaj potrebuje. Za sendvič, ki stane nekaj evrov, prav gotovo ne bomo revnejši, z njim pa lahko marsikomu polepšamo dan. Potem so tukaj še najrazličnejše dobrodelne organizacije, ki z deljenjem oblačil in hrane pomagajo ljudem v stiski. Če se v omari nabere kup oblek, ki jih ne potrebujemo več in so v dobrem stanju, jih lahko odnesemo na združenja Luchetta, Ota, D'Angelo, Hrvatini ali druge organizacije, kot je Škofijska karitas v Trstu ali Gorici. Slednja deluje tudi v Štandrežu: zaradi zapol-

njenosti skladišč sicer darov trenutno ne zbirajo, delitev hrane in oblek pa poteka vsak prvi in tretji četrtek v mesecu popoldne. Na Trgu Libertà v Trstu pa je aktivno dobrodelno združenje Linea D'ombra, ki pomaga migrantom z balkanske poti. Tudi oni bodo veseli toplega, čeprav nekoliko ponošenega puloverja (vse potrebne informacije najdete na spletni ali Facebook strani omenjenih organizacij). V tem mesecu se lahko odločimo, da pomoč namenimo človekoljubnim organizacijam, ki nudijo pomoč ljudem s psihofizičnimi težavami. Na Tržaškem deluje na primer Sklad Mitja Čuka. Za praznike lahko prijateljem poklonite solidarnostno darilo, ki jih izdelujejo genci sklada, ter tako podprete njegovo delovanje (več informacij na www.skladmitjacuk.org). Če pa želite z rekreacijo pripomoči k delovanju organizacije Di-

sequality, ki se ukvarja z vključevanjem oseb s posebnimi potrebami v morskou okolje, se lahko v nedeljo udeležite dobrodelnega Miklavževega pohoda po barkovljanskih gozdovih v organizaciji Mladinskega krožka Barkovlje. Zbirališče bo v Ulici Bonafata 6 ob 13.30. Zakaj pa ne bi bili decembra solidarni tudi do okolja? Naš planet se namreč utaplja v odpadkih, globalno segrevanje predstavlja hudo grožnjo človeštvu. December je kot nalašč, da plastenke zamenjamo s čutaro za vodo, plastične slamice zamenjamo s kovinskimi, plastično zobno ščetko pa nadomestimo z leseno. Nazadnje pa bodimo solidarni tudi do svojega zdravja in zdravja skupnosti. Pandemija koronavirusa nas je izučila, da nas egoizem in sebičnost ne bosta pripeljala nikamor. Če tega še niste storili, se torej cepite in tako zavarujte svoje zdravje in zdravje drugih.